ESZTERGOMI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

http://esztergom.lutheran.hu

2008. BÖJT-HÚSVÉT

Böjti himnusz

“Hallgass meg minket, Úristen, tekints reánk kegyelmesen. Ez üdvösséges napokon kérésünk hozzád eljusson. Szíveket, aki jól látod, és a veséket vizsgálod, jól tudod gyarló voltunkat és sok fogyatkozásunkat. Ellened igen vétkeztünk, de légy kegyelmes minékünk. Mert mi mindnyájan elveszünk, ha ingyen jól nem téssz velünk. Emlékezzél meg mirólunk, hogy teremtményeid vagyunk. Dicsőségét szent nevednek, kérünk, ne add ellenségnek. így tégy velünk Szentháromság, kitől árad minden jóság. Hogy a te szent országodban részesüljünk örök jókban."

(658 sz. himnusz az új Gyülekezeti Liturgikus Könyvből. Énekelhető a 258 számú ének dallamára.)

Legyen böjt minden keresztény számára megújuló tapasztalat Isten szeretetéről, amelyet Krisztusban ajándékozott nekünk

Berényi Mihály: Nagypénteki kérdések

Minek tanult ő hajdanában
tipegni, járni délcegen,
ha most a fán oly mozdulatlan,
s aléltan függ néhány szegen?
Miért tanult meg úgy beszélni
pusztában, néphez és hegyen?
Azért, hogy végül ezt suttogja:
"Ha így akartad, hát legyen!"?

S miként tudott csodákat tenni,
uralkodni halál felett,
ha tűri, hogy ajkát elhagyja
ez az utolsó lehelet?
Ha újra járna, szólna, élne.
megértenéd, miért halott?
Ne kérdezz, sírj a múltad végett,
s reméld a harmadik napot!

Húsvét előtti gyónás

Egy kissé nagyot halló ember gyón. Hangosan sorolja bűneit. A gyóntató lelkiatya figyelmezteti, hogy mondja halkabban, mert kihallatszik. amit mond. Főtisztelendő lelkiatyám, ha nem szégyenlettem őket elkövetni Isten előtt, akkor most nem szégyellem őket bevallani az emberek előtt

Ézsaiás 26. 14-19. *:14. A halottak nem élnek, az árnyak nem támadnak föl ezért büntetted meg és irtottad ki őket. még a: emlékezetüket is eltörölted. 15 Megszaporítottad e népet. URam. megszaporítottad e népet, megdicsőítetted magad, mindenfelé kiterjesztetted az ország határait. 16URam, a nyomorúságban téged kerestek, és halkan fohászkodtak, amikor fenyítetted őket. 17Olyanok voltunk előtted. URam, mint a terhes asszony, amikor szülni kezd: míg vajúdik, kiált fájdalmában. 18Terhesek voltunk, vajúdtunk, de csak szelet szültünk: nem szereztünk szabadulást az országnak, és nem jöttek emberek a világra. 19Életre kelnek hallottaid, föltámadnak a holttestek! Ébredjetek, és ujjongjatok, kik a porban laktok! Mert harmatod a világosság harmata, és a föld visszaadja az árnyakat.*

Húsvét ünnepén a legmerészebb kijelentést mondjuk el Jézus Krisztusról, az Isten Egyszülöttjéről, hogy Feltámadt!

Elfogták, megölték, keresztre feszítették, a sziklába vájt sir elé még követ is tettek, őrséget is állítottak, az angyalok pedig húsvét hajnalra a legnagyobb természetességgel odatelepednek. A sírnál csak a döbbenet és rémület van, amit az asszonyok és a tanítványok arca kifejez, különben minden úgy történik, ahogyan azt Isten előre megmondta.

Ez a húsvét. Isten diadalt arat. Ez húsvét. Isten döntött rólunk. Ez húsvét Isten ajtót nyitott nekünk Őhozzá.

"Nem sötét a *keresztfa már. Húsvét után fényárban áll"* énekeljük szép húsvéti énekünkben (EÉ 219,4). És nemcsak húsvétkor mondjuk el ilyen bátran, merészen, hogy Feltámadt. Minden temetésen elmondjuk. A temetés, a porba, földbe temetés órájában is kimondjuk, hogy Jézus feltámadt halálból, Ő támaszt fel mindenkit, és ad örök életet annak, aki hisz benne. Minden megsemmisült helyzetben állítjuk, van reményünk.

Ézsaiás is tudja, hogy minden ember életében, minden nép életében Isten közbelép. Szöges ellentéte egymásnak a 14. és a 19. vers. Az egyikben arról ír, hallottuk a halottak nem támadnak föl, még az emlékezetüket is kitörölted, aztán a 19.ben azt írja: Életre kelnek halottaid Föltámadnak a holttestek. Nem megváltozik véleménye, nem korrigálja a korábban írtat, tény, hogy akik Istent elutasítják, akik elvetik, akiknek Istene nem az Úr, azoknak nincs Megváltójuk. És a történelemben voltak és vannak olyan urak, akik ráülnek mások nyakára, akik rátelepednek a másik népre, másik nemzetre. Róluk van szó ebben a sorban. A haláluk halál. Isten népét többször is megszorító babiloni nép, asszír népről beszél Ézsaiás. De számunkra az a mondanivaló, hogy a halálból nem egyértelmű a feltámadás! Ahogyan olyan természetességgel ott ül az angyal Jézus üres sírjánál, mert Isten feltámasztotta, olyan természetes az is, ahol Isten nem verheti fel sátrát az önző, a hitetlen szívben, ott nincs a halálból feltámadás. Nem matematikai tételt állítunk. Nem a fejünkbe vettük, hogy ellene mondunk a halálnak, és gonosznak. Nem egyértelmű, hogy a halálból van feltámadás. Csak ott tudunk erről beszélni, és csak azok tudnak erről beszélni, ahol Isten Lelke jelen van. Ahol Isten ajtót nyitott szívünkben és szállást vett életünkben. Ő mondja. Ő szólt közbe.

Izrael megláthatta hányszor avatkozott közbe Isten. Micsoda mentő akciók sorozata Izrael népének története. Erre kell Izrael népének életében felfigyelni. Isten hogyan lép közbe, és hogyan készíti elő a világ Megváltójának születését, mentő lépésként.

És Isten avatkozik közbe ma is, abba a világba is, ami most van. Elveszik józanságát, tisztánlátását sokaknak. Megfosszák saját ítélőképességétől. Tudatmosás, léleksanyargatás van. Nekünk már minden mindegy alapon élnek sokan. De figyeljünk. Miközben kínlódik, vajúdik a világ, hogy a magukat nagy hatalmaknak gondolók kiéljék a legaljasabb és embertelen szándékaikat, miközben az ördög még sokakat saját ördögi céljára használja, addig egy felmérés szerint a rendszerváltás óta több 100 templom épült hazánkban. Isten közbelép. Épülnek a színvonalas szórakoztató és kereskedelmi központok, ezekről sokat lehet hallani. És közben Isten csendben kiárassza ránk kegyelmét, és ajtót nyit Hozzá. Nem merész a kijelentésünk, hogy Feltámadt, és él. Számtalan jele van Isten szava nyomán emberek utat találnak a kereszt erőtere és koordinátája rendszerében. Ézsaiás írja mai igénkben. Terhesek voltunk, vajúdtunk, de csak szelet szültünk. Az ember belegebedhet abba, amit ö akar elérni. A latin mondás azt tartja „Hegyek vajúdtak és egerek születtek." Mennyit vajúdik az ember. Húsvét, és a hit ajándékában újjászületettek már jól tudják. Az ember vajúdása, az ember kínlódásai eredménytelenek. Azt írja erről a mai igéről egy teológus:" Halk fohászkodások és csendes sóhajok bizony többet érnek, mint a nagy nekibuzdulások." Tud -e a mai ember sok terhe, sok feszültsége, sok kibuggyanó kitörése, vajúdása, kínlódása helyett csendesen, halkan fohászkodni. Van -e esély a kiborulás, a kirobbanások helyére a mindent betöltő Isteni szeretetet ültetni.

A húsvét nemcsak a halálon győzelmet arató Jézusról szól. A hívő emberen nem majd akkor látszik meg Isten győzelme. A húsvét szól a diadalmas keresztről is. Nem korrigál Isten húsvét hajnalán, kijavítja nagypéntek borzalmát. Nem eltörli győzelmével a keresztet. Nekünk nem eltörölt jelünk a kereszt.

Húsvét hajnalán hatályba helyezte Isten a keresztet. Jézus áldozata a bűneink eltörlése. Isten áldozata arról szól, hogy Isten odavitte bűneinket, és rászegezte a bűneinket Jézus testében. Ne nyomorítsanak, ne tegyenek vajúdókká, hanem a Szabadító Isten szeretetében járjunk új életben! Mint akikre az Isten harmatja hull szüntelen.

Húsvéti ünnepet kívánok elsősorban gyülekezetünk tagjainak! Reménységgel, a megújító Lélek erejével és Krisztus hittel gazdagító ünnepnapot!

Testvéri szeretettel: Ferenczy Andrea evangélikus lelkész

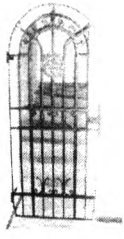

Gyülekezetünk hírei

Elkészült a karzatot lezáró kovácsoltvas-ajtónk, amit középen Luther rózsa díszít. Lassan jutunk előre, de folyamatban van templomunk rendbetétele. Az ajtó akkor tölti be szerepét, ha a szélfogó elkészül, ami lezárja az utcáról való teljes bejutást templomunkba, a főbejáraton keresztül napközben mégis nyitott ajtó várhatja a templomban elcsendesedni vágyókat.

Családos és gyermektábor Terényben 06.29 - 07.04. Vasárnaptól péntek estig tartunk közös tábort gyülekezeteink családjai, evangélikus gyermekeink + elszakíthatatlan barát, barátnő számára. Programjaink: kirándulás, gitáros éneklés, bibliai személyek szerepével történő azonosulás, beszélgetések, agyagozás, kézműves foglalkozások, foci, tollaslabda, játék, szalonnasütés. Részvételi díjunk az étkezésünktől függ, de lényegesen olcsóbb lesz. mint általában a mai táborok költsége.

EVANGÉLIKUS ARCKÉPCSARNOK

J.S. Bach (Eisenach, 1685. március 21. - Lipcse, 1750. július 28.)

Az ötödik evangélistaként tartjuk számon. Szülei hamar meghaltak, bátyjánál lakott, (aki Pachelbel tanítványa volt) ö tanította meg orgonáim, tőle tanulta a zeneszerzést, az orgona felépítését. Élete utolsó munkahelye a Lipcsei Tamás templom, ahol minden vasárnapra új kantátát kellett írnia. Bach egyházi műveiből árad a mély protestáns-lutheránus vallásosság. Minden idők legtermékenyebb zeneszerzője.

Benczúr Gyula (Nyíregyháza, 1844. január 28. - Dolány (ma Benczúrfalva). 1920. július 16.)

Kassán folytatott középiskolai tanulmányok mellett egyidejűleg festeni és rajzolni is tanultA Hunyadi László búcsúja c. történeti festményével 1866-ban nagy sikert aratott Pesten. Ábrázolókészségét, technikai tudását tanúsította 1869-ben készült II. Rákóczi Ferenc elfogatása című műve is. Történeti festészete mellett arckép festészete is jelentős. Mitológiai jeleneteket és számos önarcképet festett. A millenniumra 1896-ban megfestett Budavár visszavétele híres műve. Élete utolsó éveiben a budai várba tervezett nyolc képből álló történelmi tárgyú képsorozaton dolgozott, melyből kettőt tudott elkészíteni (Mátyás fogadja a pápa követeit. A diadalmas Mátyás).

Nádasdy Tamás (1498. - Egervár, 1562. június 2.)

Nádasdy Ferenc bárónak, a kortársak által ..fekete bég"-nek nevezett hadvezér apja. A Bolognai egyetemen és Rómában tanult. Vas megye főispánja, később báró. majd nádor. Nagy pártfogója volt a reformációnak; birtokán. Újszigeten 1537-ben nyomdát állított fel, iskolát is alapított. Saját költségén adta ki Sylvester János Újszövetség-fordítását.

Szentágothai János 1912-1994.

A magyar agykutatás egyik legnagyobb alakja volt. Apai ágon erdélyi szász, anyai ágon magyar és székely származásúak voltak ősei. Apja visszahúzódó, befelé forduló ember volt. aki erősen kötődött a vallási pietizmushoz. Trianont "a magyar karthágói tragédiádként emlegette. 1956-ban a pécsi Értelmiségi Forradalmi Bizottság elnöke volt. Olyan iskolát épített föl Pécsett, melyet a világ minden neurobiológiai intézetében ismertek és nagyra becsültek, anatómiai előadásai szenzációszámba mentek. Nagy műve a szintén hívő keresztyény Kiss Ferenc professzorral társszerzöségben készült három kötetes anatómiai atlasz, amely nyolcvan kiadást élt meg negyvenöt nyelven.

Thököly Imre (Késmárk, 1657. szeptember 25. - izmit. 1705. szeptember 13.)

Tanulmányait az eperjesi evangélikus gimnáziumban végezte. Ifjúkora óta ellenséges érzelmeket táplált a Habsburg-házzal szemben, elsősorban a protestáns vallásgyakorlás és a rendi szabadságok megsértése miatt. Fiatalon, 23 évesen választották a kuruc hadak főgenerálisává. Törekedett a mozgalom Erdélytől való politikai függetlenítésére, ami 1682-ben sikerült török támogatással. Rövid időre megszerezte az erdélyi fejedelmi címet. A karlócai békét követően élete végéig az. Oszmán Birodalom területén élt száműzetésben. Hamvait 1906 októberében újratemették szülővárosának evangélikus templomában

Mikszáth Kálmán (Szklabonya (1910-től Mikszáthfalva), 1847. január 16. - Budapest. 1910. május 28.)

Ősei felső-magyarországi evangélikus lelkészek voltak. A családi hagyomány szerint a teológiát Wittenbergben hallgatták. Iskolái befejeztével ügyvédbojtár lett, emellett megpróbálkozott az újságírással is. írói pályája nehezen indult. A Szegedi Naplónál aratta első sikereit. A karcolataival kedveltette meg magát. Országgyűlési képviselő lett az erdélyi Illyefalván. végül Máramarosszigeten.

Petőfi Sándor Kiskőrös. 1823. január I. - 1849. július 31.?

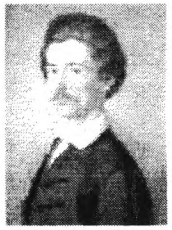

Az ifjú Petőfi összesen kilenc iskolában tanult, már ötévesen koptatta az iskolapadot. 1835–38-ig Aszódra járt. a legjobb tanulók közt szerepelt neve. itt írta első versét Búcsúzás 1838-ik évben címmel..... 1846 tavaszán megszervezte a Tízek Társasága elnevezésű csoportot.... 1848. március 15. a pesti forradalom s egyszersmind Petőfi napja. ..Ezt a napot Petőfi napjának nevezze a magyar nép: mert ezt a napot ő állítá meg az égen. hogy alatta végigkiizdhesse a nemzet hosszúra nyúlt harcát szabadsága ellenségeivel.“ - emlékezett Jókai.

Maiéter Pál István jogakadémiai tanár, a lutheránus kollégium igazgatója volt Eperjesen 1917-ben Evangélikus értelmiségi családban született, édesapja. Maiéter

Maiéter Pál először Prágában orvosnak tanult, ahol részt vett a németellenes diákmegmozdulásokban, majd Budapesten, az Orvostudományi Karon folytatta tanulmányait, de anyagi nehézségek miatt újra kénytelen volt őket abbahagyni. Önként jelentkezett katonának. 1940-ben beiratkozott a budapesti Ludovika Akadémiára... 1956-ban a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés bűntette vádjával halálra ítélték és az ítéletet 1958. június 16-án végre is hajtották. "1958. június 16-án hajnalban, a kivégzést követően. Maiéter Pál holttestét koporsóba tették és a budapesti Országos Börtön sétálóudvarán ásták el. A betemetett gödörre ócska bútorokat, limlomot hánytak. 1961. február 24-én titokban kiásták a koporsót, köréjük kátránypapírt drótoztak és átvitték a szomszédos Újköztemető 301-es parcellájában, ahol jeltelen sírba ismét elásták" - írta Rainer M. János történész

GYÁSZUNK FELDOGOZÁSÁNAK EGYIK LÉPCSŐJE A TEMETÉS

Weöres Sándor írja, hogy „de nehezek vagytok ti, holtak!" Valóban nehezek a holtak. Mindig nehéz szívvel jutnak eszünkbe az elköltözöttek, és még inkább nehéz a helyzet akkor, amikor éppen szeretteink közül elmegy valaki. Hajdanán néhány nap alatt eltemették a holtakat, ma viszont hihetetlenül hosszúra idő telik el a temetés idejéig. Érdekes az a folyamat is, hogy megnőtt a halállal, a gyásszal összekapcsolható lelki sérülések száma. Még sok családban emlékeznek arra. amikor nem volt ravatalozó, nem volt lehetőség a hűtésre, és kialakult egy szokás, hogyan, mikor és mit tegyenek a halottal. Persze az, hogy mindent a szokások szerint tettek nem egyenlő azzal, hogy mindent mechanikusan végeztek. Sőt! Felravatalozták a halottat a szobában, jöttek a rokonok, szomszédok, és együtt sírtak, együtt emlékeztek, hagyták, hogy megnyilvánuljanak a fájdalmaik. Meg volt a kerete az elsiratásnak. Nem is gondoljuk, milyen fontos állomása a búcsúzásnak az, hogy látták a halottat, megérintették, érezték, hogy hideg. Ő valóban elment. Sorra szembesültek azzal, ami az élet velejárója. Ezzel dolgozták fel a szeretett személy halálát, ezek a személyes lelki, testi érintések segítették őket. A veszteség érzését, a búcsú idejét, nem hárították, nem kompenzálták valami mással, hanem megélték. Ma nem egy esetben külön kérik a gyászolók, mellőzzék a részvétnyilvánítást. Rendjén van ez? Szabad, illetve jó elfojtani az érzéseinket? Valóban nem kell megérintődnünk, amikor elveszítjük azt, akit szeretünk. Elgondolkoztató, hogy szabad, illetve jó, amikor a gyermekek nem kísérik el nagyszüleiket, dédszüleiket. azaz nem vesznek részt a család életében? (Jó, ha tudjuk, ez nem viseli meg őket, és nem ez az érthetetlen, a feldolgozhatatlan számukra, míg az károsítja őket, hogy a felnőttek, a szüleik terhébe, megoldásra váró gondjaikba beleavatják őket. A szülő a gyermek számára bástya, a legerősebb, a legszeretettebb, a legokosabb és nem lenne szabad beavatni a szülőkre tartozó bajokba. Gondolkozzunk el ezen.)

Széles a skálája a mai temetési, a gyászhoz tartozó rítusoknak. A természetes, a hagyományos mellett kibontakoztak új ötletek is. Egészen látványosak is, vízsugaras szétszóratás például. A fokozatosságnak nagy szerepe van a temetésnél is. Többször mondják a gyászolók az urnára, csak egy kis doboz, és mindenki merev tekintettel, érthetetlenül szemléli. Az, aki még néhány napja élt, ekkora lett. *Mekkora ugrás ez a léleknek!* Nem látja a test nagyságú, az emberi léptékű.

nagyságú koporsót, ami inkább az érző emberhez tartozik, míg valóban az urna éppen a kicsiségével eltakar sok mindent. Adódik olyan helyzet, amikor gyakorlatilag szóba sem jöhet a koporsó. Vannak adottságok, ám ki kell mondani, a haláltól nem menekülhet senki. Sokszor a temetés nem egyéb, mint egy utolsó ajándék a halottnak. *„Még utoljára adjuk meg neki... "*

Nézzünk szembe a valósággal, nem a látványosságra, nem az új ötletekre, nem szép elemekre, formákra, kivitelezésre van szükségünk a temetés nagyon súlyos és mély órájában, hanem azzal szembesít, hogy a halál az ember büntetése miatt elkerülhetetlen. Isten porrá morzsolja életünket, de a halál legyőzője Jézus Krisztus lett, és hitre van szükségünk, mert aki hisz, annak örök élete van.

Divatja van ma annak is, hogy otthon van a halott, esetleg a kertben. Szó szerint a nyomunkban van a halál. Vagy ismeretlen helyre szétszórják a hamvakat. A Dunába, az erdőbe. El kell engedni őket oda, ahová Isten várja őket. Nem a mi tulajdonaink ők. Ahogyan magunk is Istené vagyunk. Meg van a holtak hazája, nem véletlenül visszük, kísérjük őket el, és itt, a házban, a szobában, a kertben az élet színhelye van. Istennél vagyunk, leszünk otthon. Nála lelünk örök hazára, örök országra. Nála és benne vagyunk együtt minden gyermekével.

Az emberi természet működése nem változott. Ötletek viszont bőségesen születtek. Megszépíteni a halált, rossz és értelmetlen kísérlet. A halállal nem tudunk megküzdeni. A halottjaink előtt meg kell hajolni ezzel a gondolattal, hogy *elfogadom, hogy elmentél.* Te bevégezted itt a földi életet, átadtad, továbbadtad az élőknek. Te elfáradtál, belefáradtál ebbe az életbe, menj és légy békességben.

Jézus értünk szenvedett és bele a halálba. Nagypéntek a fájdalmak napja, amikor Jézus átéli a halál szorító, pusztító hatalmát, de Húsvétkor feltámadása hirdeti, örök élete van annak, aki Jézus szavára a hit ajándékát elnyeri.

Reményik Sándor: Szószéken

„A halál aznap azt súgta neki:
A szószéken ma nem állsz egyedül,
A szószéken ma én állok veled
És amikor legjobban tündököl.
Elmetszem szavad aranyfonalát.
"O visszanézett napsugár-szemével
A néma szónok éjsötét szemébe:
Jól van, halál, ma ketten prédikálunk
-De harmadiknak Isten is beszél."

(Prohászka püspök emlékezetére)

ISTENTISZTELETI ALKALMAINK

BÖJTBEN:

Esztergomi Evangélikus Templomban:
Március 14. péntek 18: 00: - böjti lelki felkészülés húsvétra
Március 15. szombat 18: 00: - böjti lelki felkészülés húsvétra
Virágvasárnap március 16. délelőtt istentisztelet igét hirdet az 50 éve ebben a templomban lelkésszé ordinált **Záborszky Csaba, délután tojásírókázás gyermekeknek**
Nagycsütörtök: Március 20. 18:30 istentisztelet - úrvacsorai közösséggel
Nagypéntek: 18: 30 passióolvasás
Nyergesújfalu, Református Imaházban
Nagypéntek: 17: 30 passióolvasás (március 20.)

HÚSVÉT ÜNNEPÉN:

Esztergomi Evangélikus Templomban:
Húsvét első ünnepe 10:00 istentisztelet úrvacsorai közösséggel
Húsvét második ünnepe: 10.00 istentisztelet
Nyergesújfalu, Református Imaházban
Húsvét második ünnepe: 11:30 istentisztelet úrvacsorai közösséggel

FEHÉRVASÁRNAP:

Esztergomi Evangélikus Templomban:
Március 30.10:00 Keresztelési emlékünnep áldásvétel az oltár előtt.

A BIBLIA ÉVE 2008

Gárdonyi Géza: Írás a Bibliába
- Az Újszövetség Könyve elé -

Ez a könyv a könyvek könyve,
Szegény ember drágagyöngye.
Égi harmat lankadtaknak,
Világosság földi vaknak.
Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forrás-kútja,
Hol pohárral Krisztus áll.

Ez a könyv az örök törvény,
Királyon lánc, rabon napfény,
Tévelygőnek hívó harang,
Roskadónak testvéri hang.
Elhagyottnak galambbúgás,
Viharvertnek ereszet,
Haldoklónak angyalsúgás:
„Ne félj: fogd a kezemet"

Gyermeknek is: „Mily szép rege",
Bölcsnek: „Rejtelmek tengere!"
Fal, - s túl rajta élő hangok,
Köd, s benn zengő hárfák, lantok.
Templomok közt legszebb templom:
Csak megnyitom s benn vagyok.
Ablakán a Paradicsom
Rózsáira láthatok.

Minden fakul, minden romlik,
Márványvár is összeomlik.
Bíborleplek ronggyá máinak,
Dicsőségek füstbe szállnak.
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna élő lelke!...
Ez a könyv a Mózes bokra:
Isten szive dobog benne.